

Közéletünk hírei

ELUTAZOTT

AZ IRAKI KOMMUNISTA PÁRT KÜLDÖTTSEGE

Július 11-én elutazott az Iraki Kommunista Párt küldöttsége, amely Nazim Ali elvtárs, a Központi Bizottság titkára vezetésével tíz napot töltött Magyarországon.

FOGADÁS A MONGOL NAGYKÖVETSEGEN

Magalzsavin Zsamszran, a Mongol Népköztársaság budapesti nagykövete kedden fogadást adott a nagykövetségen a mongol népi forradalom 46. évfordulóján. A fogadáson megjelent Ajtai Miklós, a Minisztertanács elnökhelyettese, Dobi István, az Elnöki Tanács nyugalmazott elnöke, Horgos Gyula kohó- és gépipari miniszter,

DELEGÁCIÓNK SZÍRIÁBAN

A Szíriai Szakszervezeti Szövetség és az EAK Szakszervezeti Szövetségének meghívására kedden szak-

Uj nemzetközi tudósszervezet

Jerevánban, Örményország fővárosában 17 ország tudósainak szimpóziómán nemzetközi geológia-történeti bizottság alakult. A szervezet feladata a nemzetközi együttműködés kialakítása a földtan történetére vonatkozó kutatások terén és az általános geológia története című munka összeállítására.

A bizottság elnökévé a nemzetközi tudománytörténeti akadémia tényleges tagját, Vlagyimir Tyihomirov szovjet tudóst választották, az alelnökök holland, egyesült államokbeli és indiai tudósok, a főtitkár lengyel tudós. A bizottság vezetőségében szovjet, spanyol, angol, ausztráliai, japán és svéd tudósok szerepelnek. Egy szabad mandátumot hagytak Dél-Amerika képviselőjének.

A jutalmazás tudománya

Hogyan lehet a legcél- szerűbben fölhasználni a jutalmazásra fordítható összeget? Közfizvelmet érdemlő kérdés ez, feleletet csak a helyi sajátosságok, feltételek, körülmények messzemenő figyelembevételével adhatunk rá. Vannak azonban általánosan elfogadott elvei is a premizálásnak. Olyanok, amelyek gazdaságpolitikánk sarkalatos pontjai, ezek alkalmazására különösen kell ügyelni az egyes vállalatok, üzemek irányítóinak.

Tanulságok bőven akadnak, különösen ott, ahol már hosszabb ideje próbálják a gyakorlatba átültetni a premizálás új rendszerét. Ezért is érdekes a Szakszervezetek Csongrád Megyei Tanácsa Közgazdasági Bizottságának felmérése, amely az új prémiumrendszer bevezetésének tapasztalatait vizsgálta az állami helyiipari vállalatoknál. Nevezetesen azt, hogyan állta ki a próbát az új prémiumrendszer a szegedi, Csongrád megyei tanácsai vállalatoknál — és megfordítva: hogyan álltak helyt alkalmazásában az illetékes vállalatok vezetői.

A tanácsok végrehajtó bizottsága az SZMT elnökével egyetértésben irányelveket adott ki az említett vállalatoknak. A tanácsai szakigazgatási szervek a gazdasági vezetők figyelmébe ajánlották: olyan dolgozóknak adjanak prémiumfeladatot, akik munkakörükben jelentősen tudják befolyásolni a vállalat műszaki, gazdasági tevékenységét. A prémiumfeladatok a jövedelmezőség, a műszaki fejlesztés, a termelékenység fokozására irányultak, az eredményesebb kül- és belkereskedelmi értékesítést, a hatékonyabb gazdálkodást tüzték célul a dolgozók elé. S természetesen ez jelentette az értékelés és a kifizetés alapját is.

És hogy a legfontosabb tanulság, hogy a prémium csak ott válhatott igazi ösztönzőerővé, ahol valóban fontos-ságához mérten foglalkoztak vele. S ezen a téren még sok kívánnivalót hagy maga után a vezetői munka. Nem egy helyen kísérték meg a korábbi hibák.

Jóllehet, az úgynevezett egyenlőségi, a szubjektív szemlélet ideje lejárt, s nem egy fórumon, sokszor elhangzott: a prémium nem úgynevezett fizetéskiegészítés, hanem olyan anyagi elismerés, amely csak a legjobbakat illeti meg. A helyes elvet — hogy aki többet tett a vállalati nyereség érdekében, nagyobb mértékben is részesedjék

belőle — gyöngítik, a célkitűzések hitelét rontják a még előforduló negatív példák.

Azt a munkát, amit saját feladatuk körében ki-ki köteles elvégezni, becsülettel meg is fizetik minden hónapban. Ha tehát valaki a munkaköri köteletségének eleget tesz, tisztességgel helytáll a gépe mellett, a munkapadnál, az íróasztalnál, ezzel természetesen rászolgál a fizetésére. De nem érdemel ki külön jutalmat. Ahhoz több kell, olyan jelentős többlet, ami a vállalatnak, a népgazdaságnak különösképpen hasznára válik. Ez nyilvánvaló. Mégis van példa az ellenkezőjére. A Szegedi Fémfeldolgozó és Finommechanikai Vállalatnál prémiumot adtak olyan feladatok végrehajtásáért is, ami pedig munkaköri kötelezettség volt a jutalmazottnak. (Például kidolgozott normák bevezetéséért, termelési és egyéb ügyviteli munkák egyszerűsítéséért.) Hasonlóképpen inkább fizetéskiegészítő, mint ösztönző jellegű volt a Hódmezővásárhelyi Fémipari Vállalatnál is a jutalmazás: itt a kontrolling vezető azért kapott prémiumot, mert a Pénzügyminisztérium által elrendelt új számlarendszert bevezette; a beosztott könyvelő pedig azért, mert megtanulta a kontrolling könyvelést!

Néhány, a megyei tanácshoz tartozó vállalatnál év elején nem tüzték ki tendencijellegű prémiumfeladatokat. Helyenként pedig a prémiumot nem fizették ki a feladatok teljesítésével párhuzamosan, így a felhasználás áttolódott a második fél évre. Ez is, az is rossz „diplomácia”. Egyrészt az ösztönzés céltartóságát, másrészt hatékonyságát veszélyeztetik az ilyen hibák.

Biztató azonban, hogy a felsorolt fogyatékoságok el- lenére is egészében véve fejlődés jellemezte ezt a gazdálkodási időszakot. A gazdasági vezetők általában eredménynövelő feladatokat tüzték ki célul, s a kiutalás együtt járt ezek realizálásával; prémiumot, prémi- umelőleget csak a gazdálkodásban, tervteljesítésben mutaközó eredmények alapján fizettek ki. Ahol még nem „bizonyítottak”, ott nem engedélyezték a kifizetést, így történt például a Divatszabó Vállalatnál. Természetesen azok sem kapták meg a kitűzött jutalmat, akik csak részben oldották meg a rájuk váró feladatokat.

A hiányosságok mellett vannak tehát jó és követendő tendenciák, olyanok, amelyek megfelelnek az új mechanizmusra való fölkeszülésnek. Mint sok egyéb területen, a prémiumgazdálkodásban is ki kell formálni a legeredményesebb új munkastílust, következetesebben kell érvényesíteni a helyes szemléletet. Nem szabad megengedni, hogy a vállalat gépezetében rosszul, akadozó- va forogjon az egyik nagy lendítőkerek: az ösztönzés. Az elmélethez most már mindenütt ki kell alakítani a helyes gyakorlatot. A gyakorlati alkalmazás során pedig — s ez is fontos tanulság — jobban oda kell figyelni a szakszervezet véleményére. Természetes is, hogy a jutalmazásokban minél több szava legyen a dolgozók érdekképviseletének. Együttműködve, közösen kell elsajátítani a jutalmazás nehéz tudományát — amely egyre fontosabb részévé válik a vezetéstudománynak.

SIMAI MIHÁLY

Ki többet ad, többet kér

Nyurga, fiatal fák, kisebb ligetfélék kínálta árnyékát a hőségben. Ide húzódtunk rövid beszélgetésre a szegedi Felszabadulás Tsz szocialista brigádjának három tagjával. Mellettünk a Diesell szorgalmasan küldte a víz és a hosszú csöveken a szomszagos növényekhez. Előttünk forrón, fehéren izzott a hosszú gépműhely, ahol a Felszabadulás elnevezésű szocialista brigád 11 szakembere dolgozik. Hogyan?

Ha kell, barkácsolnak

A legjobb, legszorgalmasabb brigádunk — ezzel ajánlotta figyelmembe Molnár Vencel, a tsz párttitkára. Ezt tanúsítja a hitelesített brigádnapló is. Herczeg Tibor gépszereelő a maga egyszerű, természetes stílusában jegyezte be, hogy milyen nagyobb szerelési, javítási feladatokat oldott meg a szocialista brigád. Ez ideig mintegy 17 ezer forint értékű olyan javítást-szerelést végeztek, ami meghaladta a műhelyek feladatait. Persze ez csak az általuk gyártott alkatrészek értéke és munkadíja, hiszen az emelőállvány egy-maga 20 ezer forintba kerül a „piacon”, 6k meg 3-4 ezer forint költséggel házilag elkészítették. Műtrágyadarálót, gépi boglyahordót szerkesztettek, kukorica vetőgépre vegyszerező-permetező berendezést szereltek. Az ötletes barkácsoló- okoskodó szellem — joggal nevezhetnének így: szocialista brigádszellem — gyorsan talpra állította a beteg gépeket.

Jubileumi Brigádvállalásban fogadták, hogy a szocialista cím elnyeréséért 5 százalékkal túlteljesítik a gépjavitási tervet, 1 százalékkal csökkentik az alkatrészköltséget. Tapasztalat-cserén, szakmai tanfolyamon képezik tovább magukat. Egész évben úgy dolgoznak, hogy a szerelők, kovácsok, bogárnok, hegesztők hibájából ne hiányozzon mezőgazdasági gép igazolatlanul a munkából.

Ne ilyen ösztönzést

Persze mindez élő szóban előadva sokkal szívesebb és árulkodóbb, mint a brigádnapló. Herczeg Tibor hanguljában, fekete szeméngék gúnyos-tréfás villanásaiban, Jani Dezső brigádvezető csendes elmosolyodásaiban, vagy Hajnács János műhelyfőnök egyetértő rábólintásaiban a „nem szeretem dolgok” is szóhoz jutnak.

Az egyik sérelmünk: a szüntelen noszogatás. Alig érkezik be a sérült gép, máris zaklatják, hogy miért

nincs készen. Nem számít, hogy fél vagy egész napos javításra szorul — panaszkó- ják.

— Ez a legrosszabb, a legidegítőbb: az örökös noszogatás. Nem a munka, inkább ez „borít ki” — jegyezték meg. Ösztönít el- monták, nincsenek megelégedve körülményeikkel. Bár a bogárnóműhelybe nemrég- gen fűrészporkfúvó ventilátor- tort szereltek, s általános öröme végre kis szekrényekkel berendezett öltözőt kap a brigád. Van villany- boyleres tusfürdőjük is. De sérelmezik, hogy nem gondoskodnak meleg étkez- tésről.

Miért a sok szalonna?

A Felszabadulás szocialista brigád tagjainak többsége Szegeden lakik, ki motoron, ki kerékpáron siet a Rózsa-majorban levő gépműhelybe. Többnyire reggel 5-kor indulnak és — ha minden jól megy — este fél 7 körül érkeznek haza. Gyakran sürgős munka marasztalja estig. Ez mind rendjén van, hiszen ilyen a mezőgazdasági tavasztól őszig. De legalább abban segítenék a tsz vezetői, ami megoldható: a meleg étkez- tésben.

— Kértük, tegyék lehető-

vé, hogy valamelyik szegedi étkezdéből hordjunk ki ebédet. Egy trickivel is kihoznánk valaki. A tsz vezetői azzal hártották el kérésünket, hogy akkor a növénytermesztők is ilyen igényesek lesznek.

— Évek óta szalonnán élünk. Ebben a melegben semmi gusztusom rá, inkább nem ebédelek — jegyezte meg Jani Dezső. Elpanaszolták, hogy az ipari üzemekben a kovácsoknak és hegesztőknek védőórával jár, a tsz-ben sem volna nagy gond a napi fél liter tej biztosítása e néhány ember számára. Csupán a jóakaraton múlik.

Apróságok? „Távrolról” — igen. De ezeknek a szak- embereknek esetleg az egészsége bánja meg. Úgy látszik, valami hiba van a kétdolalu kötelezettségek- kel. Nem elég elvárni, hogy a szocialista brigádok becsületesen teljesítsék jubileumi vállalásaikat, azt is el kell ismerni, hogy a szocialista brigád jobb élet- és munkakörülményeket akar. És a jó munka fejében a gazdaságvezetőknek ezt meg is kell teremteniök. Hadd érezzék a gépműhely munká- sái, hogy a szocialista brigádmunkát nemcsak pénzrel fizeti a szocialista gazdaközösség, de embersé- ges gondoskodással is. Mert, aki többet ad, többet kér!

Balogh Ödön

A Gazdasági Bizottság határozata

Felülvizsgálják a Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Minisztérium felügyelete alá tartozó vállalati középírányító szerveket

A Gazdasági Bizottság határozatot hozott a Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Minisztérium felügyelete alá tartozó vállalati középírányító szervek felülvizsgálata- ról. Hozzájárul ahhoz, hogy a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter továbbra is fenntartsa a Mezőgazdasági Ellátó Trösztöt, a Gabonatrösztöt, a Tejipari Trösztöt, és a Konzervipari Trösztöt, illetve hogy az Állatforgalmi Trösztöt és a Húsipari Trösztöt 1968. január 1-i hatállyal Állatfor- galmi és Húsipari Tröszt néven egyesítse.

A határozat alapján a Gépjavitó Állomások Főigazgatóságából, valamint a Mezőgazdasági Gépjavitó Trösztből 1967. július 1-ével létrehozták a Mezőgazdasági Gépjavitó Trösztöt, amely a gépjavitó vállalatok, valamint a gép- és gépjavitó állomások összevonásával 23 vállalatot alakít ki. Az Állami Gazdaságok Főigazgatósága helyett 1967. július 1-i hatállyal megszervezték a felügyeleti, valamint bi-

zonyos egyesülési feladato- kat ellátó Állami Gazdasá- gok Országos Központját. Hasonlóképpen július 1-i hatállyal megszüntették a Halgazdasági Trösztöt és — 1970 végéig terjedő időszakra — létrehozzák a Halgaz- dasági Tröszt irányítása alá tartozó vállalatok, valamint az ezer holdnál nagyobb té- területtel rendelkező Állami

Gazdaságok Egyesüléseit. Az erdőgazdaságok, valamint a falemez- és fűrészfűrész- mű- vállalatok területén 1967. július első napjával — 1970 végéig terjedő időszakra — három erdőgazdasági és faipari egyesülést szerveztek.

Az új intézkedés a telje- sebb önállóság irányába mutat: módot ad arra, hogy a korábbi utasítás jellegű intézkedések helyett az adottságokat és a konkrét igényeket jobban figyelem- be vevő, az eddiginél rugal- masabb és egységesebb ve- zetéssel alakítsanak ki. Egy- ben utat nyit a gazdálkodás céltudatosabb fejlesztésére.

Minisztériumi információs központ

Idén július 1-ével megala- kult a Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Minisztérium információs központja, amely a nemrég egyesített két min- isztérium számos korábbi szervét teljes vertikálisan egy- ségbe foglalja, tevékenység-üket, az új feladatoknak megfelelően módosítva, a tervezés eddigi kötött rend-

szerét helyett tudományos, közgazdasági, műszaki, technológiai és statisztikai-szám- viteli információáramlást ve- zetett be, hogy állandóan megbízható, friss tájékozta- tással, összehangolt, hatékony szaktanácsadással segí- tse a mezőgazdaság és élelmezésügyi munkájának további korszerűsítését.

Válaszolnak az illetékesek

Cetti helyett üvegfelirat

Lapunk július 6-i számában Cettik az ajtókon cím- mel írtunk arról, hogy a Rendelőintézetben rosszak a tájékoztató táblák. Dr. Gergely Győző igazgató-főorvos válaszolt cikkünkre:

„Az emeleti köröndön le- vő bútorok a Társadalom- biztosítási Igazgatóság tulaj- donát képezik. Ezeket kisse- lejtezték, s remélhetőleg né- hány napon belül elkerül- nek onnan. A Rendelőintézet szakrendelőinek ajtóin le- vő feliratok kifogásával is egyetértünk, és azokat a legrövidebb időn belül helyettesíteni is fogjuk üveg- feliratokkal. Ezek tartalma- zni fogják a rendelés nevét és időpontját. Az orvosok neveinek feltüntetésével el-

méletileg szintén egyetér- tünk, azonban gyakorlatban nem tudjuk megvalósítani. A szakrendelőket ellátó orvosok oly gyakran változ- nak, hogy azt üveg vagy zománccfelirattal nem tud- juk követni.

A patkányok ellen havon- ta helyzetítettünk el mérgező anyagokat, de kevés ered- ményrel. Felkérésünkre igé- retet kaptunk, hogy a jövő- ben két hetente fogják a patkányirtó szereket elhe- lyezni.”

Kicserélik a rossz utcanévtáblákat

A Dél-Magyarország július 4-i számában Névtáblák — hibákkal címmel bíráltuk az utcanévtáblák elhelyezé- sét. Az észrevételekre Tóth József, a Szeged m. j. városi tanács vb építési és közlekedési osztályának vezetője vá- laszolt:

„A belvárosi utak és egyéb közterületek névtá- bláinak kicserélése — írta- többek között — az I. kerü- leti tanács vb építési és köz- közlekedési csoportja intéz- kedéseinek eredménye. Az Országos Építésügyi Sza- bályzat szerint a táblák el- helyezése az épület építé- szeti hatását hátrányosan nem befolyásolhatja. Egyes névtáblák elhelyezése esz- téikai szempontból valóban kifogásolható. Az elhelyezés egyrészt nem az épületek homlokzati adottságainak megfelelően történt, más- részt az elhelyezéssel járó rongálás szakszerű javítása elmaradt. A Victor Hugo ut- ca névtábláinak helytelen írása az ügyben közreműkö- dő szervezetek és személyek együttesen terheli. A nagy francia költő és író neve már a szükséges táblák ki-

írásának fogalmazványában, majd a szállításra vonatkozó megrendelésben is helytele- nül szerepelt. A megrende- lés hibáját a szállító vállalat sem észrevette. A csoport a hibát a táblák átvé- tele során sem, csak a bíráló cikk alapján vette észre. Ekkor viszont azonnali intéz- kedett a névtáblák eltávolítá- sáról és megfelelő kija- vításáról.”

A szerkesztőség megjegy- zése: A válaszból nem der- ül ki, hogy a névtáblák helytelen írása, mely „az ügyben közreműködő szer- vekeket és személyeket együttesen terheli”, az anyagi felelősségre kiter- jed-e? Egyébként is, ha már a fogalmazvány, a megrende- lés rossz volt, nyilvánvaló, hogy aláíróját terheli a fe- lelősség.